

Bloedtransfusie

bij volwassenen

Binnenkort ondergaat u een behandeling of ingreep waarbij er een kans bestaat dat u bloed moet krijgen (een bloedtransfusie). In deze folder leggen we uit wat dat inhoudt. Wanneer u nog vragen heeft, aarzelt u dan niet om deze aan uw arts voor te leggen.

Waarom een bloedtransfusie?

Ieder jaar krijgen zo'n 250.000 mensen in Nederland een bloedtransfusie. Er zijn veel aandoeningen en behandelingen waarbij een bloedtransfusie nodig is, bijvoorbeeld:

- Slachtoffers van ongevallen.
- Mensen die een (grote) operatie krijgen.
- Mensen die voor kanker of (kwaadaardige) bloedziekten worden behandeld.

Een bloedtransfusie wordt door uw arts voorgeschreven als dat voor uw behandeling nodig is. Uw arts doet dit altijd met uw toestemming, tenzij er sprake is van een acute situatie.

Om u te helpen een juiste keuze te maken, geeft uw arts u informatie over:

- de reden van de bloedtransfusie
- de risico's die aan een bloedtransfusie verbonden zijn
- de risico's die kunnen ontstaan wanneer u niet instemt met een bloedtransfusie
- eventuele alternatieven voor een bloedtransfusie
- of bij sommige ingrepen een bloedtransfusie met uw eigen bloed mogelijk is

Hoe veilig is een bloedtransfusie?

Om een bloedtransfusie zo veilig mogelijk te maken, doen we het volgende:

- Alleen gezonde mensen kunnen bloeddonor worden.
- Donors geven hun bloed vrijwillig en onbetaald.
- Al het donorbloed wordt getest op:

- een aantal geelzuchtvirussen (hepatitis B en C)
- Syfilis
- HIV-virus dat aids kan veroorzaken
- Bloedplaatjes worden gecontroleerd op de aanwezigheid van bacteriën.

Als het donorbloed besmet is, wordt het vernietigd. Toch is er een zeer kleine kans bestaan op besmetting met een virus of ziektekiem door de bloedtransfusie.

Welk bloed ‘past’ bij u?

Het is belangrijk dat het bloed dat iemand krijgt bij hem of haar ‘past’. Daarom wordt uw bloed geprikt om uw bloedgroep en rhesusfactor vast te stellen. Dit gebeurt minimaal uit 2 monsters die onafhankelijk van elkaar zijn afgenomen. Het kan dus gebeuren dat u twee keer achter elkaar geprikt moet worden. Sommige mensen hebben afweerstoffen tegen ‘vreemde bloedgroepen’ in hun bloed. Deze stoffen kunnen aanwezig zijn na een zwangerschap of vroegere bloedtransfusie. Als dat zo is, kan het langer duren voor er ‘passend’ bloed wordt gevonden. Het laboratorium van het ziekenhuis kan navraag doen bij een landelijk systeem of er eerder bij u afweerstoffen zijn gevonden.

Vlak voordat u de bloedtransfusie krijgt controleren 2 verpleegkundigen samen nogmaals of het bloed inderdaad voor uw bestemd is.

Bijwerkingen van de bloedtransfusie

Zoals u in deze folder leest, doen we ons best om ervoor te zorgen dat een bloedtransfusie zo veilig mogelijk is. Maar honderd procent veilig is onmogelijk. Er kunnen soms toch bijwerkingen van de bloedtransfusie zijn.

- Heel zeldzaam krijgt iemand na de bloedtransfusie een **allergische reactie**. U krijgt dan koorts, rillingen, galbulten, jeuk of een rode huid. Deze klachten kunnen eenvoudig met medicijnen worden behandeld.
- Heeft uw lichaam na een eerdere bloedtransfusie **afweerstoffen** tegen een ‘vreemde bloedgroep’ gemaakt? Dan kunt u bij een nieuwe bloedtransfusie daar last van krijgen. De rode bloedcellen worden in uw lichaam afgebroken en u krijgt koorts. Dit kan met medicijnen worden behandeld.

Het is belangrijk om deze informatie voor volgende bloedtransfusies te weten. Want de afweerstoffen verdwijnen na een tijdje uit uw bloed en kunnen dan niet meer gemeten worden. U krijgt dan een transfusiekaartje met daarop de vermelding van dit gegeven. Dit kaartje moet u bij volgende bloedtransfusies altijd aan uw arts laten zien. Ook worden deze gegevens over uw afweerstoffen, bewaard in een landelijk datasysteem. Bij een volgende bloedtransfusie kan het laboratorium van het ziekenhuis, waar u op dat moment wordt behandeld, het landelijk datasysteem inzien. Zo wordt er voor u, een zo goed mogelijk passend bloed gevonden. Heeft u bezwaar tegen de registratie van uw gegevens, dan kunt u dit bij uw arts aangeven

Kan ik een bloedtransfusie weigeren?

Ja, dat kunt u. Bedenkt u daarbij wel dat er niet altijd andere mogelijkheden zijn.

Bloedtransfusies zijn vaak levensreddend. Sommige operaties of behandelingen kunnen zelfs niet worden gedaan zonder een bloedtransfusie. Een bloedtransfusie weigeren betekent soms een groter risico voor uw gezondheid dan een bloedtransfusie ontvangen. Bovendien kan het voorkomen dat er, in acute situaties, geen tijd is om met u te overleggen.

Bespreek uw twijfels over de bloedtransfusie op tijd met de arts die u behandelt.

Een bloedtransfusie met uw eigen bloed

Als uw gezondheid dat toelaat, kunt u in aanmerking komen voor een zogenaamde 'autologe transfusie'. Dit houdt in dat u ruim voor uw operatie, uw eigen bloed laat afnemen. U krijgt dit bloed tijdens uw operatie weer terug.

Om voor een 'autologe transfusie' in aanmerking te komen, zijn er een aantal voorwaarden:

- Uw algemene lichamelijke conditie moet goed zijn.
- U wordt getest als een normale bloeddonor.
- Uw bloedvaten moeten geschikt zijn om vaker bloed af te nemen.
- De tests op ziekten die via het bloed doorgegeven kunnen worden, moeten negatief zijn.
- De operatiedatum moet ruim van tevoren vaststaan.

Wilt u meer informatie over een autologe transfusie, dan kunt u dat aan uw arts vragen.

Vragen

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Met deze informatie beslist u, samen met uw arts, of u een bloedtransfusie wilt. Heeft u na het gesprek met uw arts en na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel deze dan gerust. Schrijf uw vragen van tevoren op, zodat u niets vergeet.

Deze folder is geschreven in samenwerking met Stichting Sanquin Bloedvoorziening en de hemovigilantiemedewerker van het Spaarne Gasthuis.

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl